

OBSAH

Úvod kapitulanho vikáře Dr Bohumila Opatrného	7
Dr František Kop: <i>K slavnému jubileu církevní metropole české</i>	9
Vznik a vývoj právního postavení metropolitů	11
Církevní provincie velkomoravská s metropolí velehradskou	16
Pražské biskupství a úsilí o samostatnou církev českou	18
Postoj knížete Břetislava I.	20
Důležitý krok Vratislava II.	21
Žádost krále Přemysla I.	22
Reformní plán biskupa Ondřeje	24
Myšlenka Přemysla II.	24
Povyšení pražského biskupství na arcibiskupství a zřízení církevní provincie českomoravské	25
Přípravné řízení	25
Zřizovací akt	32
Význam nové metropole	36
Církevní význam vůbec	36
Význam církevněprávní	36
Význam státoprávní	37
První pražský arcibiskup	38
První domácí korunovace	44
Šesti stoletími až do doby přítomné	48
Dr Václav Bartůněk: <i>Profily pražských arcibiskupů</i>	59
Dr Antonín Novotný: <i>O velepastýřských sídlech nad Vltavou</i>	115
<i>Text a překlad bully papeže Klimenta VI. »Ex superne providentia maiestatis« z 30. dubna 1344</i>	
o povýšení pražského biskupství na arcibiskupství	143
<i>Rejstřík</i>	151

SEZNAM VYOBRAZENÍ

Na obálce díla: Znak arcibiskupství pražského. Kresba inž. arch. V. Kubašty.	
Frontispice: Dětiřich Pražský: Votivní obraz arcibiskupa Jana Očka z Vlašimi, 1364-1379. (<i>Státní galerie, Štenc, Praba</i>)	4
Pallium, znak arcibiskupské hodnosti. Kresba inž. arch. V. Kubašty	16
Románské apsidy basiliky na Velehradě z let 1220-1230. (<i>Kolej T. J., Velehrad</i>)	17
Portál bývalého refektáře na Velehradě, kol. r. 1230. (<i>Kolej T. J., Velehrad</i>)	18
Náhrobek Boleslava II., † 999 (na obrázku vpravo), Praha, basilika sv. Jiří. (<i>Centropress</i>)	19
Rukavice a mitra, domněle sv. Vojtěcha, v chrámovém pokladu dómu sv. Víta. (<i>Štenc, Praba</i>)	21
P. Parler: Náhrobek Přemysla Otakara I., † 1230, z r. 1377. Praha, dóm sv. Víta. (<i>Štenc, Praba</i>)	23
Rodový znak papeže Klimenta VI. Kresba inž. arch. V. Kubašty	26
Náhrobek dílna: Karel IV., † 999 (na obrázku vpravo), Praha, basilika sv. Jiří. (<i>Štenc, Praba</i>)	27
Parlerova dílna: Blanka z Valois, choť Karla IV., busta v triforiu dómu sv. Víta. (<i>Štenc, Praba</i>)	30
Parlerova dílna: Arnošt z Pardubic, busta v triforiu dómu sv. Víta. (<i>Štenc, Praba</i>)	33
Pečeť Arnošta z Pardubic. (<i>Archiv města Prahy</i>)	39
Hrad pražských biskupů v Roudnici n. L. Rekonstrukce kreslená F. Kučerou k roku 1230	41

Románský sloupek ve sklepkách zámku v Roudnici n. L. (<i>K. Bartoníček, Roudnice n. L.</i>)	42
J. Janda: Mramorový náhrobek Arnošta z Pardubic z r. 1870 v chrámu Panny Marie v Kladsku. (<i>Marx, Kladsko</i>)	43
Nápodoba předkarolinských korunovačních klenotů, nalezená v hrobě Rudolfa I. (<i>Chrámový poklad dómu sv. Víta, Štenc, Praha</i>)	45
Korunovační klenoty Karla IV., litografie Šedivého z r. 1836. (<i>Archiv města Prahy</i>)	46
Majestátní portrét Karla IV. (<i>Archiv města Prahy</i>)	47
Praha z r. 1493. Dřevoryt z dílny Wohlgemuth-Pleydenwurf. (<i>Archiv města Prahy</i>)	48
Parlerova dílna: Očko z Vlašimi, busta v triforiu dómu sv. Víta. (<i>Štenc, Praha</i>)	49
Náhrobek Očka z Vlašimi z konce 14. století v dómu sv. Víta. (<i>Štenc, Praha</i>)	51
Dóm sv. Víta, pohled z chóru. V popředí Colinova královská hrobka. (<i>J. Sudek, Praha</i>)	53
Dóm sv. Víta po dostavbě z r. 1929. Pohled od severovýchodu. (<i>J. Sudek, Praha</i>)	55
Znak Ant. Píchovského z Píchovic na průčelí arcibiskupského paláce hradčanského. (<i>Illek a Paul, Praha</i>)	57

PORTRÉTY PRAŽSKÝCH ARCIBISKUPŮ

Arnošt z Pardubic (1344-1364). Viz též vyobrazení na str. 33	65
Kardinál Jan Očko z Vlašimi (1364-1379). Viz též vyobrazení na str. 49	65
Jan z Jenštejna (1379-1396). Viz též vyobrazení na str. 127	65
Olbram ze Škvorce (1396-1402). Znak arcibiskupův. Viz též vyobrazení na str. 132	65
Zbyněk Zajíc z Hasenburgu (1402-1411) ¹	71
Albík z Uničova (1411-1412). (<i>Z díla F. M. Pelzla, Abbildungen</i>)	71
Konrád z Vechty (1413-1421). (<i>Galerie arcibiskupského paláce v Kroměříži. F. Škubal, Holešov</i>)	71
Antonín Brus z Mohelnice (1561-1580) ²	71
Martin Medek (1581-1590)	77
Zbyněk Berka z Dubé (1593-1606)	77
Karel svob. pán Lamberk (1606-1612)	77
Jan Lohel (1612-1622)	77
Kardinál Arnošt hrabě Harrach (1623-1667)	83
Jan Vilém hrabě Kolovrat-Liebsteinský (1667-1668)	83
Matouš Ferdinand Sobek z Bilenbergu (1668-1675)	83
Jan Bedřich hrabě z Valdštýna (1675-1694)	83
Jan Josef hrabě Breuner (1694-1710)	89
Frant. Ferdinand hrabě Khüenburg (1710-1731)	89
Daniel Josef Mayer z Mayern (1731-1733)	89
Jan Mořic Gustav hr. Manderscheid (1733-1763)	89
Antonín Petr hrabě Píchovský z Píchovic (1763-1793)	95
Vilém Florentin kníže Salm-Salm (1793-1810)	95
Václav Leopold Chlumčanský, rytíř z Přestavlk a Chlumčan (1814-1830)	95
Alois Josef hrabě Kolovrat-Krakovský (1830-1833)	95

¹ Domnělý portrét arcibiskupa Hasenburga je vyřezán na liště gotického rámu, jež Museum města Prahy získalo z pozůstalosti malíře V. Hellicha. Rám byl publikován ve Štencových uměleckých pokladech Čech (Praha, 1925), élanek V. V. Štecha, str. 39, tabulka 192 a 193, zde též jiná literatura. Srov. J. Cibulka v Dějepis u výtvarného umění v Čechách I (Praha, 1931), str. 393. Rám zapůjčen Národní galerii, která dala k dispozici snímek.

² Portréty Brusův a všech následujících arcibiskupů jsou jednak z galerie arcibiskupského paláce na Hradčanech, jednak ze sakristie dómu sv. Víta. Snímky od Ilka a Paula v Praze.

Ondřej Alois Ankwic z hrabě Skarbek z Poslavice (1833-1838)	101
Alois Josef svob. pán Schrenk (1838-1849)	101
Kardinál Bedřich Josef kníže Schwarzenberg (1849-1885)	101
Kardinál František z Pauly hrabě Schönborn (1885-1899)	101
Kardinál Lev Skrbenský z Hříště (1899-1916)	107
Pavel hrabě Huyn (1916-1919)	107
Dr František Kordač (1919-1931)	107
Kardinál Dr Karel Kašpar (1931-1941)	107
Kapitulní vikář Dr Bohumil Opatrný, správce pražské arcidiecése od 23. dubna 1941	114

Staré probošství na III. nádvoří Pražského hradu. (<i>Illek a Paul, Praba</i>)	119
Znak Jana IV. z Dražic v Roudnici n. L. (<i>V. Vašíček, Roudnice</i>)	123
Parlerova dílna: Jan z Jenštejna, busta v triforiu dómu sv. Víta. (<i>Štenc, Praba</i>)	127
Jenštýn u Prahy, kol r. 1860. Oceloryt A. Fescy podle V. Kandlera. (<i>K. Jánský, Praba</i>)	131
Znak Olbrama ze Škvorce z Hasenburské kaple dómu sv. Víta. (<i>Museum města Prahy</i>)	132
Znak Zbyňka Zajíce z Hasenburgů z Hasenburské kaple dómu sv. Víta. (<i>Museum města Prahy</i>)	133
Zříceniny arcibiskupského dvora z r. 1562. Výsek Vratislavského dřevorytu z dílny Jana Kozla a Mích. Peterleho z Annabergu. (<i>Štenc, Praba</i>)	135
Zbytek věže arcibiskupského dvora v čís. pop. 47-III. Nynější stav. (<i>Památkový sbor města Prahy</i>)	136
Zbytky arcibiskupského dvora, vykopané 1927/28. (<i>Památkový sbor města Prahy</i>)	137
V. Hellich: Biskupská věž v čís. pop. 47-III. (<i>Museum města Prahy</i>)	139
Arcibiskupský palác na Hradčanech. (<i>Illek a Paul, Praba</i>)	140

PŘÍLOHY

- Snímek zřizovací bully pražského arcibiskupství. (*Originál v archivu metropolitní kapituly u sv. Víta.*)
- Snímek zřizovací bully pražského arcibiskupství. (*Originál v Korunním archivu.*)

